

Preventie- en integriteitsplan Veilige Kerk – Hervormde Gemeente Bergambacht Februari 2025

Inleiding

De Hervormde Gemeente Bergambacht wil een veilige kerk zijn voor ieder die op enige wijze betrokken is bij de gemeente en het werk van de kerk. Een veilige kerk is een geloofsgemeenschap waarvan de leden alle mensen met wie zij binnen en buiten de kerk bemoeienis hebben, met respect behandelen. Paulus gebruikt voor de gemeente van Christus het beeld van het lichaam dat een eenheid is die uit vele delen bestaat. Er zijn verschillende gaven, maar er is één Heer. En hoewel er heel verschillende ambten en taken te vervullen zijn, kan de een niet zeggen dat hij of zij méér is of belangrijker dan de ander. In ieder werkt een en dezelfde Geest (I Kor. 12, 4 – 31). Concreet betekent dit dat niemand misbruik mag maken van zijn of haar positie en de leiding van de kerk corrigerend zal moeten optreden als er onverhoopt sprake is van grensoverschrijdend gedrag en vertrouwen is geschonden. Met het oog hierop heeft de Kerkenraad beleid opgesteld, dat moet leiden tot een veilige gemeente voor alle leden. Hierin worden de richtlijnen van de landelijke Protestantse Kerk Nederland gevolgd.¹

Onderstaand plan bevat de volgende onderdelen:

1. Bewustwording van het thema 'veilige kerk'
2. Het vaststellen van omgangsregels (gedragsprotocol)
3. De aanstelling van vertrouwenspersonen
4. Protocol bij de melding van grensoverschrijdend gedrag
5. Aannamebeleid en invoering van verplichte VOG voor vrijwilligers

1. Bewustwording van het thema 'veilige kerk'

Als Hervormde Gemeente Bergambacht willen we dat het gemeentelieven gekenmerkt wordt door een sfeer en een omgeving waarbinnen ieder zich veilig en gerespecteerd kan voelen. Dit vraagt continue aandacht, in het bijzonder van mensen die een leidinggevende functie bekleden. We moeten blijvend oog hebben voor kwetsbare leden en groepen in onze gemeente en ons er van bewust zijn dat ook in onze gemeente er mensen zijn die in hun persoonlijk leven traumatische ervaringen hebben opgedaan met misbruik, soms zelfs binnen de kerk.

Het thema 'veilige kerk' gaat niet alleen of vooral over seksueel misbruik. Er zijn allerlei vormen van grensoverschrijdend en intimiderend gedrag. Daarin is er altijd

¹ Voor informatie zie: <https://www.protestantsekerk.nl/thema/veilige-gemeente>

sprake van een verschil in macht, waardoor een van de partijen geen of weinig weerstand kan bieden. Er wordt misbruik gemaakt van een situatie of positie voor eigen belang. Hoewel er gradaties zijn in aard, ernst, frequentie of duur van misbruik, is het belangrijk te erkennen dat we niet voor anderen kunnen invullen hoe de ander dit ervaart. Ook mogen we er niet vanuit gaan dat bij ons niet voorkomt. Dit vraagt van ons allemaal dat we alert blijven op mogelijk misbruik en dit actief bespreekbaar blijven maken binnen de gemeente.

2. Het vaststellen van omgangsregels (gedragscode)

Omgangsregels zijn de afspraken over hoe je met elkaar omgaat. De kerkenraad heeft daarom de gedragscode voor vrijwilligers in de gemeente vastgesteld. Bij de aanstelling van nieuwe ambtsdragers en vrijwilligers wordt die gedragscode onder de aandacht gebracht, dan wel overhandigd en/of besproken. Hierdoor is de betreffende vrijwilliger op de hoogte wat er van hem wordt verwacht en blijft het thema 'veilige kerk' onder de aandacht. Ook kan de kerkenraad hierop terugvallen en ingrijpen bij overschrijding van de gedragscode.

3. De aanstelling van vertrouwenspersonen

Bij een vertrouwenspersoon kunnen gemeenteleden terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen over dingen waarmee ze niet naar een ambtsdrager willen gaan. De vertrouwenspersoon is een eerste aanspreekpunt voor mensen uit de gemeente die iets willen melden of zich zorgen maken over ongewenste omgang, grensoverschrijdend gedrag of seksueel misbruik. Daarbij kan de vertrouwenspersoon advies geven over wat te doen bij onveiligheid of ervaren ongewenst gedrag, zoals seksuele intimidatie, pesten en treiteren, discriminatie, agressie en geweld.

De vertrouwenspersoon doet niet aan waarheidsvinding en gaat niet zelf op onderzoek uit. Tevens is de vertrouwenspersoon niet de oplosser van het probleem of mediator, hulpverlener of therapeut. Ook is de vertrouwenspersoon niet het aanspreekpunt voor 'gewone' kerkelijke conflicten. De vertrouwenspersoon kan de kerkenraad gevraagd en ongevraagd adviseren over het thema Veilige Kerk.

De Hervormde Gemeente Bergambacht heeft twee vertrouwenspersonen, een vrouw en een man. De vertrouwenspersonen komen bij voorkeur van buiten de eigen gemeente en zijn daardoor onafhankelijk.

De vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van de in vertrouwen verstrekte informatie en tekent een overeenkomst met de Hervormde Gemeente

Bergambacht.

4. Protocol bij melding van grensoverschrijdend gedrag

Wanneer er sprake is van een situatie van overschrijdend gedrag is het belangrijk dat er duidelijkheid is hoe daarmee omgegaan wordt. Als Hervormde Gemeente Bergambacht volgen we hierin het protocol inclusief stappenplan wat hiervoor door de PKN is opgesteld.

5. Aannamebeleid en invoering verplichte VOG

De generale synode van de PKN heeft besloten dat predikanten en kerkelijk werkers (betaalde krachten) en ook vrijwilligers/ambtsdragers die met kwetsbare mensen werken of leidinggevende taken hebben, per 1 juli 2025 verplicht zijn een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) te overleggen. Deze zijn door vrijwilligers onder voorwaarden gratis op te vragen.² Een VOG is 5 jaar geldig.

Wanneer de Hervormde Gemeente Bergambacht vrijwilligers inzet voor werk in de gemeente en zij vallen onder een van de geformuleerde categorieën wordt er voor de vrijwilliger een VOG aangevraagd. De vrijwilliger gaat door zijn taak te aanvaarden hiermee akkoord. Dit geldt ook voor de gedragsregels zoals deze op de website www.hervormdbergambacht.nl te vinden zijn. Wanneer iemand hier niet mee akkoord gaat óf geen VOG kan overhandigen kan hij het beoogde vrijwilligerswerk niet uitvoeren.

Ook voor alle vrijwilligers die reeds een taak hebben zal een VOG worden aangevraagd. Voor hen gelden dezelfde voorwaarden. Voor het aanvragen en coördineren en archiveren van de VOG's stelt de Hervormde Gemeente Bergambacht een contactpersoon aan. Deze contactpersoon valt onder verantwoordelijkheid van de Kerkenraad.

Wanneer een vrijwilliger bij aanvang van zijn taak een voor de beoogde taak nog geldige VOG bezit, hoeft er geen nieuwe VOG te worden aangevraagd.

² [Voorwaarden voor deelname aan de Regeling Gratis VOG | Gratis VOG](#)